

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-06491
Otsuse kuupäev 04.09.2024
Komisjoni koosseis Jüri Aava

Tarbija
Kaupleja Osaühing OKSILA (11190854)

Tarbija nõue Tarbija nõue on lepingust taganemine.

Resolutsioon:

1. Avaldus rahuldada.
2. Tunnistada tarbija õigust ostetud mootori müügilepingust taganemiseks.
3. Välja mõista kauplejalt tarbija kasuks 450 eurot.
4. Tarbija peab kauplejalt ostetud mootori kauplejale tagastama, tagastamiskulu peab kandma kaupleja.

Asjaolud:

26.03.2024 ostis tarbija kaupleja juures sõidukile kasutatud mootori. 21.04.2024 teatas tarbija, et mootorit kokku pannes avastas, et mootori jahutuskanalid on roostetanud ning jahutusvedeliku flantspolt oli üle keeratud ja lekkis. Samuti mootorit käima pannes teeb mootor ebameeldivat müra ning jõudes töötemperatuurini sureb mootor välja.

Arvestades asjaoluga, et mootor on kasutatud ning tarbija eeldas tavapärast kulumist sellel, esines mootoril järgnevaid probleeme, mida on tarbija proovinud omal jõul ära parandada:

- 1) jahutuskanalid roostes ning flantsi leke;
- 2) andurite vahetus;
- 3) anduri polt üle keeratud ning vajadus silindripesa puurimiseks ja uuesti keermestamiseks.

Kuivõrd kaupleja keeldus tarbija nõuet rahuldamast tellis tarbija omale uue mootori, mis töötab nõuetekohaselt.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja keeldus tarbija nõuet rahuldamast, kuna tarbija esitas pretensiooni kuu aega hiljem peale mootori kättesaamist. Kaupleja garantii kestab vaid 14 päeva kasutatud osadele.

Tarbija ei ole teatanud koheselt, kui puudusi märkas, et mootor on defektne ning kaupleja hinnangul võib eeldada, et kuu aega hiljem pretensiooni esitades ei kasutanud tarbija ise mootorit õigesti, millest võis mootor kuumakahjustust saada juba peale müüki.

Kaupleja hinnangul, kuna kaupleja müüs vaid mootoriploki koos peaosaga, mis eeldab muude varuosade monteerimist mootorile selle töötamiseks, siis võis probleem olla tarbija poolt kasutatud varuosades.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon tutvunud põhjalikult dokumentaalsete tõenditega asub seisukohale, et avaldus tuleb rahuldada.

Tarbija ja kaupleja vahel oli võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 lg 1 kohaselt sõlmitud müügileping, mis vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 217¹ lg 2 p 1 kohaselt peab tarbijalemüügi puhul asi vastama lepingutingimustele. VÕS § 217¹ lg 3 p 1 kohaselt peab asi sobima otstarbeks, milleks seda liiki asju tavaliselt kasutatakse, arvestades Euroopa Liidu ja Eesti õigust ning tehnilisi standardeid või nende puudumise korral konkreetsel tegevusalal kehtivaid valdkondlikke tegevusjuhendeid ning p 2 kohaselt muuhulgas olema seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga. Müüja vastutab asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui mittevastavus on olemas juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko ülemineku ajal ostjale, isegi kui mittevastavus ilmneb hiljem (VÕS § 218 lg 1 esimene lause). Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (VÕS § 218 lg 22). Riigikohus on kohtulahendis 3-2-1-23-10 p 12 leidnud, et kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Samas tuleb lepingutingimustele mittevastavust jaatada siis, kui asjal on puudusi, mida müüdud asjaga võrreldavatel kasutatud asjadel tavaliselt ei esine. Lisaks eeltoodule leidis Riigikohtu tsiviilkolleegium kohtulahendi 3-2-1-156-11 p 19, et müüja vastutuse hindamisel ostuhinna alandamise eeldusena ei ole VÕS § 105 esimese lause järgi tähtsust, kas rikkumine on vabandatav VÕS § 103 mõttes. Müüja vastutust hinnatakse mitmete erisätete alusel (vt ka nt Riigikohtu 30. novembri 2005. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-131-05, p-d 11, 13; 26. septembri 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-71-07, p 14). Nendest tulenevalt vastutab müüja müüdud asja puuduse eest eelkõige siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- puudus oli olemas riisiko ülemineku ajal ostjale (VÕS § 218 lg 1);
- puudus ei tulenenud ostjast (VÕS § 101 lg 3);
- ostja ei teadnud lepingu sõlmimise ajal puudusest ega pidanudki teadma (VÕS § 218 lg 4);
- sõlmitud ei ole müüja vastutust piiravat kokkulepet või ei saa müüja sellele tugineda (VÕS § 221 lg 2);
- ostja on teatanud puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta puudusest teada

sai või pidi teada saama, v.a kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandav (VÕS § 220 lg

3), puudus tekkis müüja tahtluse või raske hooletuse tõttu (VÕS § 221 lg 1 p 1) või kui müüja

puudusest teadis või pidi teadma, kuid ei avaldanud seda ostjale (VÕS § 221 lg 1 p 2).

Tarbija ostis 26.03.2024 kauplejalt sõiduki mootori 450 euro eest. Tarbija esitas 21.04.2024 kauplejale lepingust taganemise avalduse, kuna mootorit sõidukile paigaldades selgus, et mootoril on jahutuskanalid roostes, flants polt üle keeratud ja lekkis ning 3000 pöörde peal hakkas mootor puterdama ja suri välja. Tarbija soovis müügisumma tagastamist või mootori asendamist töötava mootori vastu. Kaupleja lepingust taganemisega ei nõustunud. Kaupleja leidis, et tarbija võis lepingust taganeda 14 päeva jooksul. Kaupleja lisas, et mootorile tekkisid puudused ilmselt tarbijast tulenevate asjaolude tõttu.

Komisjoni hinnangul olid mootoril müügi hetkel olemas sellised varjatud puudused, mis välistavad mootori kasutamise. Tarbija poolt komisjonile saadetud fotodelt nähtuvad kahjustused, millele tarbija viitas. Tegemist ei ole selliste puudustega, mis on omased sarnastele kasutatud mootoritele. Ostes kasutatud mootori võis tarbija eeldada, et ta võib ja saab selle sõidukile paigaldada. Komisjon märgib, et VÕS § 223 lg 1 p 5 kohaselt on ostjal õigus müügilepingust taganeda, kui müüja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii asja lepingutingimustega vastavusse mõistliku aja jooksul, ning punkti 4 kohaselt, kui lepingutingimustele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest müügilepingust taganemist. Komisjon selgitab, et Riigikohus on korduvalt väljendanud seisukohta (lahendid 3-2-1-57-11 p 28; 3-2-1-34-13 p 14), et lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema täidetud nii selle formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud vastaspoolele õigel ajal taganemisavaldus kui ka sisulised (materiaalsed) eeldused, st taganemiseks peab olema seda õigustav põhjus, eelkõige oluline lepingurikkumine VÕS § 116 mõttes. Komisjoni hinnangul on Riigikohtu seisukoht kohaldatav ka lepingut taganemise puhul VÕS § 223 alusel. Tarbija esitas lepingust taganemise avalduse kauplejale 21.04.2024. Seega on komisjoni hinnangul täidetud nii formaalsed kui materiaalsed eeldused lepingust taganemiseks, mistõttu komisjon rahuldab tarbija avalduse ning mõistab kauplejalt VÕS § 189 lg 1 alusel mootori maksumuse summas 450 eurot välja. VÕS § 223 lg 7 kohaselt tarbijalemüügi lepingust taganemise korral tagastab tarbija müüjale asja müüja kulul. Tarbija ostuhinna tagasisaamise nõue muutub sissenõutavaks alates asja müüjale tagastamisest või selle tagasisaatmise tõendamisest. Avaldaja peab mootori kauplejale tagastama.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava

/allkirjastatud digitaalselt/